

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1523 НА СЪВЕТА**от 14 септември 2015 година****за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и на Гърция**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) в случай че една или повече държави членки са изправени пред извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави, Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приеме временни мерки в полза на една или повече от засегнатите държави членки.
- (2) В съответствие с член 80 от ДФЕС политиките на Съюза в областта на граничните проверки, убежището и имиграцията и тяхното прилагане трябва да се ръководят от принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, а актовете на Съюза, приети в тази област, трябва да съдържат подходящи мерки за прилагането на този принцип.
- (3) Неотдавнашната криза в Средиземноморието подтикна институциите на Съюза незабавно да признаят проблема, свързан с изключително големите миграционни потоци в този регион, и да призват за конкретни мерки за проява на солидарност спрямо разположените на първа линия държави членки. По-специално, на съвместно заседание на министрите на външните и на вътрешните работи на 20 април 2015 г. Комисията представи план от десет точки за незабавни действия, които трябва да бъдат предприети в отговор на настоящата криза, включително ангажимент да се разгледаат вариантите за схема за спешно преместване.
- (4) На заседанието си от 23 април 2015 г. Европейският съвет реши, наред с другото, да укрепи вътрешната солидарност и отговорност и се ангажира по-специално да увеличи спешната помощ за разположените на първа линия държави членки и да разгледа вариантите за организиране на спешно преместване между държави членки на доброволна основа, както и за изпращане на екипи на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) в разположените на първа линия държави членки с цел съвместното разглеждане на молбите за международна закрила, включително регистриране и снемане на пръстови отпечатъци.
- (5) В резолюцията си от 28 април 2015 г. Европейският парламент изтъкна отново необходимостта Съюзът да основе своя отговор на последните трагедии в Средиземно море върху солидарността и справедливото разпределение на отговорностите и да увеличи усилията си в тази област по отношение на държавите членки, в които пристигат най-голям брой бежанци и кандидати за международна закрила, в абсолютен размер или в пропорционално изражение.
- (6) На заседанията си на 25 и 26 юни 2015 г. Европейският съвет взе решение, наред с другото, относно успоредното придвижване на работата по три ключови измерения: преместване/презаселване, връщане/обратно приемане/реинтеграция и сътрудничество със страните на произход и на транзитно преминаване. Европейският съвет постигна съгласие, по-специално с оглед на настоящото извънредно положение и ангажимента за укрепване на солидарността и отговорността, относно временното и извънредно преместване в рамките на две години от Италия и от Гърция до други държави членки на 40 000 души, които очевидно се нуждаят от международна закрила. Той настоя за бързо приемане на решение на Съвета за тази цел и заключи, че във връзка с това държавите членки следва да постигнат съгласие с консенсус относно разпределението на тези лица, съобразено със специфичната обстановка в отделните държави членки.
- (7) Специфичната обстановка в държавите членки произтича по-специално от миграционните потоци в други географски региони, например миграционния маршрут през Западните Балкани.

- (8) Няколко държави членки бяха изправени пред значително увеличение на общия брой на мигрантите, включително кандидатите за международна закрила, пристигнали на тяхна територия през 2014 г., а някои продължават да бъдат в такава ситуация и през първите месеци на 2015 г. На няколко държави членки беше предоставена спешна финансова помощ от Комисията и оперативна подкрепа от EASO, за да им се помогне да се справят с това увеличение на броя мигранти.
- (9) Сред държавите членки, изправени пред ситуации на значителен натиск, и в светлината на неотдашните трагични събития в Средиземно море, Италия и Гърция, в частност, бяха подложени на безпрецедентни потоци от мигранти, включително кандидати за международна закрила, очевидно нуждаещи се от такава, които пристигат на тяхна територия, подлагайки на значителен натиск техните системи за миграция и убежище.
- (10) Съгласно данните на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници (Frontex) централният и източният средиземноморски маршрут са били основните зони на незаконно преминаване на границите в Съюза през 2014 г. През 2014 г. в Италия незаконно са пристигнали повече от 170 000 мигранти, което представлява увеличение от 277 % в сравнение с 2013 г. Постоянно нарастване бе констатирано и в Гърция, където са пристигнали повече от 50 000 незаконни мигранти, което представлява увеличение от 153 % в сравнение с 2013 г. Общият брой на мигрантите нарасна още повече през 2015 г. През първите шест месеца на 2015 г. в Италия беше регистрирано увеличение с 5 % на незаконните преминавания на границата в сравнение със същия период на миналата година. Гърция беше изправена пред рязко увеличение на броя на незаконните преминавания на границата през същия период, което съответства на шесткратно увеличение спрямо първите шест месеца на 2014 г. (над 76 000 за периода януари—юни 2015 г. в сравнение с 11 336 за периода януари—юни 2014 г.). Значителна част от общия брой незаконни мигранти, установени в тези два региона, са мигранти с националности, които — въз основа на данните на Евростат — отговарят на висок процент на признаване на нуждата от международна закрила на равнището на Съюза.
- (11) Според Евростат през 2014 г. в Италия 64 625 лица са кандидатствали за международна закрила спрямо 26 920 през 2013 г. (което представлява увеличение от 143 %). По-малко увеличение на броя на молбите бе констатирано от Гърция с 9 430 кандидати (което представлява увеличение от 15 %). През първото тримесечие на 2015 г. в Италия 15 250 лица са кандидатствали за международна закрила (което представлява увеличение от 47 % в сравнение с първото тримесечие на 2014 г.), а в Гърция молба са подали 2 615 лица (което представлява увеличение от 28 % в сравнение с първото тримесечие на 2014 г.).
- (12) До момента в рамките на политиката в областта на миграцията и убежището бяха предприети редица действия в подкрепа на Италия и Гърция, включително чрез предоставяне на значителна спешна помощ и оперативна подкрепа по линия на EASO. Италия и Гърция са вторият и третият основен бенефициер на финансови средства, отпуснати през периода 2007—2013 г. в рамките на общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ (SOLID), и получиха допълнително значително спешно финансиране. През периода 2014—2020 г. вероятно Италия и Гърция ще продължат да бъдат основните бенефициери по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ).
- (13) Поради продължавашата нестабилност и конфликти в непосредствено съседство на Италия и Гърция е твърде вероятно значителният натиск върху техните системи за миграция и убежище да продължи и да нараства, като голяма част от мигрантите може да се нуждаят от международна закрила. Това показва колко важни са проявата на солидарност към Италия и Гърция и допълването на действията, предприети до момента в подкрепа на тези две държави чрез предприемането на временни мерки в областта на убежището и миграцията.
- (14) Същевременно Италия и Гърция следва да предвидят структурни решения за справяне с извънредния натиск, оказван върху техните системи за убежище и миграция. Мерките, предвидени в настоящото решение, следва да вървят ръка за ръка с определянето от Италия и от Гърция на солидна стратегическа рамка за отговор на кризата и засилване на текущия процес на реформи в тези области. Във връзка с това към датата на влизане в сила на настоящото решение и Италия, и Гърция следва да представят на Комисията пътна карта, която да включва подходящи мерки в областта на убежището, първия прием и връщането с оглед повишаване на капацитета, качеството и ефикасността на системите им в тези области, както и мерки, за да се гарантира правилното прилагане на настоящото решение, с цел след края на периода на прилагане на настоящото решение на тези две държави да бъде дадена възможност да се справят по-успешно с евентуален по-голям приток на мигранти на техните територии.
- (15) Като се има предвид, че Европейският съвет постигна съгласие по набор от взаимосвързани мерки, Комисията следва да бъде упълномощена, когато е целесъобразно и след като даде на засегнатата държава възможност да представи становището си, да преустанови прилагането на настоящото решение за ограничен период от време, в случай че Италия или Гърция не спазват своите ангажменти в това отношение.

- (16) Ако някоя държава членка се окаже в подобна извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави, Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приеме временни мерки в полза на засегнатата държава членка на основание член 78, параграф 3 от ДФЕС. Тези мерки може да включват, когато е целесъобразно, преустановяване на предвидените в настоящото решение задължения на тази държава членка.
- (17) В съответствие с член 78, параграф 3 от ДФЕС предвидените мерки в полза на Италия и на Гърция следва да бъдат с временен характер. Периодът от 24 месеца е разумен с оглед на това да се гарантира, че мерките, предвидени в настоящото решение, оказват действително въздействие по отношение на подкрепата за Италия и Гърция за справяне със значителните миграционни потоци на тяхна територия.
- (18) Посочените в настоящото решение мерки за преместване от Италия и от Гърция водят до временна дерогация от правилото, установено в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и Съвета⁽¹⁾, съгласно което Италия и Гърция иначе биха била отговорни за разглеждането на молбите за международна закрила въз основа на критериите, изложени в глава III от посочения регламент, както и до временна дерогация от процедурните стъпки, включително сроковете, предвидени в членове 21, 22 и 29 от посочения регламент. Останалите разпоредби на Регламент (ЕС) № 604/2013, включително правилата за прилагане, определени в Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията⁽²⁾ и Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията⁽³⁾, продължават да бъдат приложими, включително съдържащите се в него правила относно задължението за прехвърлящите държави членки да посрещат разходите, необходими за прехвърлянето на кандидат към държавата членка на преместване, както и относно сътрудничеството при прехвърлянията между държавите членки и за предаването на информация посредством електронната комуникационна мрежа „DubliNet“.

Настоящото решение включва и дерогация от съгласието на лице, подало молба за международна закрила, както е посочено в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾.

- (19) Мерките за преместване не освобождават държавите членки от пълното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013, включително разпоредбите за събиране на семейства, специална защита на непридружените малолетни и непълнолетни лица, както и дискреционната клауза по хуманитарни причини.
- (20) Трябваше да се направи избор по отношение на критериите, които да се прилагат, когато се решава кои и колко на брой кандидати да бъдат преместени от Италия и от Гърция, без да се засягат решенията, взети на национално равнище по молбите за предоставяне на убежище. Предвижда се ясна и работеща система, основаваща се на праг на среднестатистическия брой решения на равнището на Съюза, с които се предоставя международна закрила в рамките на процедурите на първа инстанция, определен от Евростат, спрямо общия брой решения на равнището на Съюза по молби за предоставяне на убежище с цел предоставяне на международна закрила, постановени на първа инстанция, въз основа на последните налични статистически данни. От една страна, с този праг следва да се гарантира в максимална степен, че всички кандидати, които очевидно се нуждаят от международна закрила, ще могат да се възползват изцяло и без отлагане от своите права на закрила в държавата членка на преместване. От друга страна, с този праг следва да се предотврати в максимална степен преместването в друга държава членка и вследствие на това неправомерното продължаване на престоя на територията на Съюза на кандидати, за които е вероятно молбата им да бъде отхвърлена. Прагът от 75 %, основаващ се на последните налични тримесечни актуализирани данни на Евростат за решения, взети на първа инстанция, следва да се използва и в настоящото решение.
- (21) Временните мерки са предназначени за облекчаване на значителния натиск, свързан с лицата, търсещи убежище в Италия и в Гърция, по-специално чрез преместване на значителен брой кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, които са пристигнали на територията на Италия или Гърция след датата, от която започва да се прилага настоящото решение. Въз основа на общия брой граждани на трети държави, които са влезли незаконно в Италия или Гърция през 2014 г., и броя на тези, очевидно нуждаещи се от международна закрила,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 г. за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна (ОВ L 222, 5.9.2003 г., стр. 3).

⁽³⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 39, 8.2.2014 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за изменение на Решение 2008/381/ЕО на Съвета и за отмяна на решения № 573/2007/ЕО и № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2007/435/ЕО на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 168).

общо 40 000 кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, следва да бъдат преместени от Италия и от Гърция. Този брой съответства на приблизително 40 % от общия брой на гражданите на трети държави, очевидно нуждаещи се от международна закрила, които са влезли незаконно в Италия или Гърция през 2014 г. По този начин предложената в настоящото решение мярка за преместване представлява справедливо поделение на тежестта между Италия и Гърция, от една страна, и другите държави членки от друга страна. Въз основа на същите общи налични данни за 2014 г. и за първите четири месеца на 2015 г. в Италия, в сравнение с Гърция, 60 % от тези кандидати следва да бъдат преместени от Италия, а 40 % — от Гърция.

- (22) На 20 юли 2015 г., при отчитане на специфичната обстановка в отделните държави членки, беше приета с консенсус Резолюция на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно преместването от Италия и от Гърция на 40 000 души, които очевидно се нуждаят от международна закрила. За период от две години от Италия следва да бъдат преместени 24 000 души, а от Гърция — 16 000 души.
- (23) Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), създаден по силата на Регламент (ЕС) № 516/2014, предоставя подпомагане за операции за разпределяне на тежестта между държавите членки и е отворен за нови аспекти на политиката в тази област. В член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 516/2014 се предвижда възможността за държавите членки да прилагат действия, свързани с прехвърлянето на кандидати за международна закрила, като част от техните национални програми, а в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014 се предвижда възможността за еднократно изплащане на сумата от 6 000 EUR за прехвърлянето на лица, ползващи се с международна закрила, от територията на друга държава членка.
- (24) С оглед прилагането на принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите и като се има предвид, че настоящото решение представлява по-нататъшно развитие на политиката в тази област, е целесъобразно да се гарантира, че държавите членки, които преместват кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, от Италия или Гърция съгласно настоящото решение, получават еднократна сума за всяко преместено лице, която е равностойна на еднократната сума, предвидена в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014, а именно 6 000 EUR и се отпуска чрез прилагане на същите процедури. Това води до ограничена временна дерогация от член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014, тъй като еднократната сума следва да се изплаща по отношение на преместени кандидати, а не на лица, ползващи се с международна закрила. Подобно временно разширяване на обхвата на потенциалните получатели на еднократната сума наистина е неразделна част от извънредната схема, въведена с настоящото решение.
- (25) Необходимо е да се осигури задействането на незабавна процедура по преместване, която да съпътства прилагането на временните мерки чрез тясно административно сътрудничество между държавите членки и оперативна подкрепа от страна на EASO.
- (26) Националната сигурност и общественият ред следва да се вземат под внимание през цялото времетраене на процедурата по преместване до действителното прехвърляне на кандидата. При пълно зачитане на основните права на кандидата, включително съответните правила относно защитата на данни, когато ладена държава членка има основателни причини да счита, че кандидатът представлява опасност за националната ѝ сигурност или обществения ред, тя следва да информира за това другите държави членки.
- (27) При вземането на решение кои очевидно нуждаещи се от международна закрила кандидати следва да бъдат преместени от Италия и от Гърция следва да се предоставя предимство на уязвимите кандидати по смисъла на членове 21 и 22 от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Във връзка с това специалните нужди на кандидатите, включително здравето им, следва да бъдат от първостепенно значение. Висшият интерес на детето следва винаги да представлява съображение от първостепенно значение.
- (28) Освен това, за да се реши коя конкретна държава членка следва да бъде държавата членка на преместване, следва да се отдели особено внимание на конкретните квалификации и характеристики на засегнатите кандидати, например езиковите им умения и други индивидуални фактори въз основа на доказани семейни, културни или социални връзки, което би могло да улесни интеграцията им в държавата членка на преместване. В случай на особено уязвими кандидати следва да се обърне внимание на капацитета на държавата членка на преместване за предоставяне на подходяща подкрепа на тези кандидати и на необходимостта да се осигури справедливо разпределение на кандидатите сред държавите членки. При надлежно зачитане на принципа на недискриминация

⁽¹⁾ Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96).

държавите членки на преместване могат да посочат предпочитанията си по отношение на кандидатите въз основа на горепосочената информация, въз основа на която Италия и Гърция, след консултации с EASO и когато е приложимо — със служителите за връзка, могат да съставят списъци на възможни кандидати, определени за преместване в тази държава членка.

- (29) Изпращането от страна на държавите членки на служители за връзка в Италия и в Гърция следва да улесни ефективното прилагане на процедурата по преместване, включително подходящото идентифициране на кандидатите, които биха могли да бъдат преместени, като се вземат под внимание тяхната уязвимост и квалификации. По отношение на назначаването на служители за връзка в Италия и в Гърция и изпълнението на задачите им, държавата членка на преместване и Италия и Гърция следва да обменят цялата необходима информация и да продължат тясното си сътрудничество по време на цялата процедура за преместване.
- (30) Правните и процедурните предпазни мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 604/2013, остават приложими по отношение на кандидатите, попадащи в приложното поле на настоящото решение. Освен това кандидатите следва да бъдат информирани относно процедурата по преместване, предвидена в настоящото решение, и уведомени чрез решението за преместване, което представлява решение за прехвърляне по смисъла на член 26 от Регламент (ЕС) № 604/2013. Като се има предвид, че съгласно правото на ЕС кандидатът няма право да избира държавата членка, отговорна за неговата/нейната молба, той/тя следва да има право на ефективни правни средства за защита срещу решението за преместване в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013, но единствено с оглед на това да се осигури зачитането на неговите/нейните основни права. В съответствие с член 27 от посочения регламент държавите членки могат да предвидят в националното си законодателство, че обжалването на решение за прехвърляне не спира автоматично прехвърлянето на кандидата, но че на засегнатото лице се предоставя възможност да поиска спиране на изпълнението на решението за прехвърляне до проясняването по неговата жалба.
- (31) Преди и след като бъдат прехвърлени в държавите членки на преместване, кандидатите се ползват с правата и гаранциите, установени в Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Директива 2013/33/ЕС, включително във връзка със специалните им нужди, свързани с приема и процедурата. Наред с това Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ продължава да се прилага по отношение на кандидатите, попадащи в приложното поле на настоящото решение.
- (32) Следва да бъдат предприети мерки, за да се избегнат вторични придвижвания на преместените лица от държавата членка на преместване към други държави членки, което може да попречи на ефективното прилагане на настоящото решение. По-специално, кандидатите следва да бъдат информирани за последиците от по-нататъшно неправомерно придвижване в рамките на държавите членки, както и за това, че ако държавата членка на преместване им предоставя международна закрила, по принцип те могат да ползват правата, произтичащи от международната закрила, само в тази държава членка.
- (33) Освен това, в съответствие с целите, определени в Директива 2013/33/ЕС, хармонизирането на условията на приемане между държавите членки следва да спомогне за ограничаването на вторичното придвижване на кандидатите за международна закрила, водено от различията в условията на приемането им. С оглед постигането на една и съща цел държавите членки следва да разгледат възможността за налагане на задължения за докладване и за предоставяне на кандидатите за международна закрила на материални условия на приемане, които включват жилище, храна и облекло, само в натура, както и при необходимост да се гарантира, че кандидатите се прехвърлят пряко в държавата членка на преместване. Също така, през периода на разглеждане на молбите за международна закрила, както е предвидено в правото на ЕС в областта на убежището и достиженията на правото от Шенген, освен по сериозни хуманитарни причини държавите членки не следва да предоставят на кандидатите национални документи за пътуване, нито да им осигуряват други стимули, например финансови, които биха могли да подпомогнат неправомерното им придвижване към други държави членки. В случай на неправомерно придвижване към други държави членки, кандидатите следва да бъдат изпратени обратно в държавата членка на преместване в съответствие с правилата, установени в Регламент (ЕС) № 604/2013.

⁽¹⁾ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1).

- (34) За да се избегнат вторични придвижвания на лицата, ползващи се от международна закрила, държавите членки следва също така да уведомят тези лица относно условията, при които могат законно да влизат и да пребивават в друга държава членка, и следва да могат да налагат задължения за докладване. По силата на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ държавите членки следва да изискват от ползващо се от международна закрила лице, което пребивава незаконно на тяхна територия, да се върне незабавно в държавата членка на преместване. В случай че лицето откаже да се върне доброволно, връщането в държавата членка на преместване следва да бъде извършено принудително.
- Наред с това и ако е предвидено в националното право, в случай на принудително връщане в държавата членка на преместване, държавата членка, която осъществява връщането, може да вземе решение за издаване на национална забрана за влизане, която ще възпрепятства за определен срок ползващото се от международна закрила лице да влиза повторно на територията на съответната държава членка.
- (35) Целта на настоящото решение е да се реагира на възникналата извънредна ситуация и да се подпомогнат Италия и Гърция при укрепването на техните системи за убежище като им се окаже ефективна подкрепа, поради което то следва да осигури възможност на тези държави членки да сключат, с помощта на Комисията, двустранни договори с Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария относно преместването на лицата, попадащи в приложното поле на настоящото решение. Тези договорености следва също така да отразяват основните елементи на настоящото решение, по-специално онези от тях, които се отнасят до процедурата по преместване и правата и задълженията на кандидатите, както и елементите, свързани с Регламент (ЕС) № 604/2013.
- (36) Специфичната подкрепа, предоставена на Италия и на Гърция чрез схемата за преместване, следва да бъде допълнена с други мерки, от пристигането на граждани на трети държави на територията на Италия или на Гърция до приключването на всички приложими процедури, координирани от EASO и други имащи отношение агенции, например Frontex, координиращи връщането на граждани на трети държави, които нямат правото да останат на територията, в съответствие с Директива 2008/115/ЕО.
- (37) Доколкото целите на настоящото решение не могат да бъде постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно поради обхвата и последиците му могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (38) Настоящото решение спазва основните права и принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (39) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави членки не участват в приемането на настоящото решение и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.
- (40) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (41) Предвид спешността на ситуацията настоящото решение следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предмет

С настоящото решение се създават временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и на Гърция, с оглед на това да им се окаже подкрепа да се справят по-добре с извънредната ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави в посочените държави членки.

⁽¹⁾ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- а) „молба за международна закрила“ означава молба за международна закрила съгласно определението в член 2, буква з) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и Съвета ⁽¹⁾;
- б) „кандидат“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, подало молба за международна закрила, по която все още не е взето окончателно решение;
- в) „международна закрила“ означава статут на бежанец и статут на лице под субсидиарна закрила по смисъла на член 2, букви д) и ж) съответно от Директива 2011/95/ЕС;
- г) „членове на семейството“ означава членове на семейството съгласно определението в член 2, буква ж) от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- д) „преместване“ означава прехвърлянето на кандидат от територията на държавата членка, която критериите, предвидени в глава III от Регламент (ЕС) № 604/2013, сочат като компетентна за разглеждането на молбата му за международна закрила, на територията на държавата членка на преместване;
- е) „държава членка на преместване“ означава държава членка, която става компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила на кандидата съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013 след преместването му на територията на тази държава членка.

Член 3

Приложно поле

1. Преместването съгласно настоящото решение се извършва единствено по отношение на кандидат, който е подал молба за международна закрила в Италия или в Гърция и за който тези държави биха били компетентни съгласно критериите за определяне на компетентната държава членка, установени в глава III от Регламент (ЕС) № 604/2013.
2. Преместване съгласно настоящото решение се прилага само по отношение на кандидат, принадлежащ към националност, за която делът на решенията, с които се предоставя международна закрила, от общия брой взети решения на първа инстанция по молби за международна закрила, както е посочено в глава III от Директива 2013/32/ЕС, е 75 % или повече съгласно последните налични и актуализирани на всяко тримесечие среднестатистически данни на Евростат за целия Съюз. В случая на лица без гражданство се взема под внимание държавата на предишното обичайно пребиваване. Тримесечните актуализации се вземат предвид само по отношение на кандидати, които все още не са били определени като кандидати, които могат да бъдат преместени съгласно член 5, параграф 3 от настоящото решение.

Член 4

Преместване на кандидатите в държавите членки

В резултат на споразумението, постигнато между държавите членки посредством Резолюцията от 20 юли 2015 г. на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно преместването от Италия и от Гърция на 40 000 души, които очевидно се нуждаят от международна закрила:

- а) от Италия се преместват 24 000 кандидати на територията на други държави членки;
- б) от Гърция се преместват 16 000 кандидати на територията на други държави членки.

⁽¹⁾ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

Член 5

Процедура по преместване

1. За целта на административното сътрудничество, изискващо се за прилагането на настоящото решение, всяка от държавите членки определя национално звено за контакт, за чийто адрес уведомява другите държави членки и EASO. Държавите членки, съгласувано с EASO и други имащи отношение агенции, вземат всички подходящи мерки за установяване на пряко сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи, включително във връзка с основанията, посочени в параграф 7.
2. Държавите членки редовно и поне веднъж на всеки три месеца посочват броя на кандидатите, които могат да бъдат преместени своевременно на тяхна територия, както и всякаква друга подходяща информация.
3. Въз основа на тази информация Италия и Гърция, с помощта на EASO и когато е приложимо, на служителите за връзка на държавите членки, посочени в параграф 8 от настоящия член, определят отделните кандидати, които могат да бъдат преместени в другите държави членки, и представят възможно най-бързо цялата необходима информация на звената за контакт на тези държави членки. По смисъла на членове 21 и 22 от Директива 2013/33/ЕС за тази цел се дава предимство на уязвимите кандидати.
4. След одобрение от държавата членка на преместване Италия и Гърция, в консултации с EASO, вземат възможно най-бързо решение за преместване на всеки от определените кандидати към конкретна държава членка на преместване и уведомяват кандидата в съответствие с член 6, параграф 4. Държавата членка на преместване може да реши да не одобри преместването на даден кандидат само ако са налице разумни основания, както е посочено в параграф 7 от настоящия член.
5. Кандидатите, чиито пръстови отпечатащи се изисква да бъдат взети в изпълнение на задълженията, определени в член 9 от Регламент (ЕС) № 603/2013, могат да бъдат предложени за преместване само след снемане и предаване на отпечатащите им в централната система „Евродак“ в съответствие с посочения регламент.
6. Прехвърлянето на кандидата на територията на държавата членка на преместване се провежда възможно най-скоро след датата на уведомяването на заинтересованото лице за решението за преместване, посочено в член 6, параграф 4. Италия и Гърция съобщават на държавата членка на преместване датата и часа на прехвърлянето, както и всяка друга подходяща информация.
7. Държавите членки си запазват правото да откажат да преместят даден кандидат само когато са налице разумни основания той да бъде разглеждан като заплаха за тяхната национална сигурност или обществения им ред или когато са налице сериозни основания за прилагане на изключването, определено в членове 12 и 17 от Директива 2011/95/ЕС.
8. За изпълнението на всички аспекти на процедурата по преместване, описани в настоящия член, държавите членки могат, след като обменят цялата необходима информация, да решат да изпратят служители за връзка в Италия и в Гърция.
9. В съответствие с достиженията на правото на ЕС държавите членки изпълняват изцяло своите задължения. Съответно идентифицирането, регистрацията и снемането на пръстови отпечатащи за целите на процедурата по преместване се гарантират от Италия и от Гърция, като се предоставя необходимото оборудване. Кандидатите, които избегнат процедурата по преместване, се изключват от преместването.
10. Процедурата по преместване, предвидена в настоящия член, приключва възможно най-бързо и не по-късно от два месеца след посочения от държавата членка на преместване момент съгласно параграф 2, освен ако държавата членка на преместване даде одобрението, посочено в параграф 4, по-малко от две седмици преди изтичането на този двумесечен срок. В този случай срокът за завършване на процедурата по преместване може да бъде удължен за допълнителен период, който не надвишава две седмици. Освен това този срок може да бъде удължен и с още четири седмици по целесъобразност, ако Италия или Гърция посочат обективни практически пречки, които възпрепятстват осъществяването на прехвърлянето.

Когато процедурата по преместване не е приключила в този срок и ако Италия и Гърция не постигнат съгласие с държавата членка на преместване за разумно удължаване на срока, Италия и Гърция носят отговорност за разглеждане на молбата за международна закрила съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013.

11. След преместването на кандидата държавата членка на преместване сменя и предава на централната система „Евродак“ неговите пръстови отпечатъци в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) № 603/2013 и актуализира набора от данни в съответствие с член 10, а когато е приложимо — с член 18 от посочения регламент.

Член 6

Права и задължения на кандидатите за международна закрила, попадащи в приложното поле на настоящото решение

1. При прилагането на настоящия член висшият интерес на детето представлява съображение от първостепенно значение.
2. Държавите членки гарантират, че членовете на семействата, попадащи в приложното поле на настоящото решение, се преместват на територията на една и съща държава членка.
3. Преди решението за преместване на даден кандидат Италия и Гърция информират кандидата на език, който той разбира или за който има разумно основание да се счита, че разбира, относно процедурата по преместване, определена в настоящото решение.
4. Когато решението за преместване на даден кандидат е взето и преди действителното преместване, Италия и Гърция уведомяват в писмена форма заинтересованото лице за решението за преместването му. В това решение се посочва държавата членка на преместване.
5. Кандидат или ползвачо се от международна закрила лице, което влиза на територията на друга държава членка, различна от държавата членка на преместване, без да отговаря на условията за престой в тази друга държава членка, се задължава да се върне обратно незабавно. Държавата членка на преместване приема лицето обратно.

Член 7

Оперативна подкрепа за Италия и Гърция

1. С цел да се окаже подкрепа на Италия и Гърция да се справят по-добре с извънредния натиск върху техните системи в областта на убежището и миграцията, предизвикан от сегашния увеличен миграционен натиск по външните им граници, държавите членки, в сътрудничество с Италия и Гърция, увеличават своята оперативна подкрепа в областта на международната закрила чрез съответните дейности, координирани от EASO, Frontex и други имащи отношение агенции, по-специално като предоставят по целесъобразност национални експерти за следните дейности за подкрепа:
 - a) проверка на граждани на трети държави, пристигащи в Италия и в Гърция, в това число тяхното ясно идентифициране, снемане на пръстовите им отпечатъци и когато е приложимо, регистрацията на молбите им за международна закрила, и по искане на Италия или Гърция, първоначалното обработване на тези молби;
 - b) предоставяне на кандидатите или на потенциалните кандидати, които може да подлежат на преместване съгласно настоящото решение, на информация и конкретна помощ, от която те може да се нуждаят;
 - b) подготовка и организация на операции за връщане на граждани на трети държави, които не са подали молба за международна закрила или чието право за оставане на територията е изтекло.
2. В допълнение към подкрепата, предоставена съгласно параграф 1, и с цел улесняване на изпълнението на всички стъпки от процедурата по преместване, се оказва по целесъобразност конкретна подкрепа на Италия и на Гърция чрез съответните дейности, координирани от EASO, Frontex и други имащи отношение агенции.

Член 8

Допълнителни мерки, които да бъдат предприети от Италия и от Гърция

1. На 16 септември 2015 г. Италия и Гърция представят на Комисията пътна карта, която включва подходящи мерки в областта на убежището, първия прием и връщането, които да подобрят капацитета, качеството и ефективността на системите им в тези области, както и мерки за гарантиране на правилното прилагане на настоящото решение. Италия и Гърция прилагат изцяло тази пътна карта.

2. Ако Италия или Гърция не спазват задълженията, посочени в параграф 1 от настоящия член, Комисията, след като даде на засегнатата държава възможност да представи становището си, може да реши да преустанови временно прилагането на настоящото решение по отношение на тази държава членка за период до три месеца. Комисията може да реши да удължи еднократно подобно преустановяване на прилагането за допълнителен период от максимум три месеца. Такова временно преустановяване не засяга прехвърлянето на кандидати, които очакват да бъдат преместени след одобрението от държавата членка на преместване в съответствие с член 5, параграф 4.

Член 9

Допълнителни извънредни ситуации

В случай на извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави в дадена държава членка, Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приема временни мерки в полза на засегнатата държава членка в съответствие с член 78, параграф 3 от ДФЕС. Тези мерки може да включват, когато е целесъобразно, временно преустановяване на участието на тази държава членка в предвиденото в настоящото решение преместване, както и евентуални компенсаторни мерки за Италия и за Гърция.

Член 10

Финансова подкрепа

Държавите членки на преместване получават еднократна сума в размер на 6 000 EUR за всяко преместено лице в съответствие с настоящото решение. Тази финансова подкрепа се изпълнява чрез прилагане на процедурите, предвидени в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014.

Член 11

Сътрудничество с асоциираните държави

С помощта на Комисията могат да бъдат сключени двустранни договорености между Италия и съответно Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария, и между Гърция и съответно Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария относно преместването на кандидати от територията на Италия и на Гърция на територията на въпросните държави. Основните елементи на настоящото решение, по-специално онези от тях, които се отнасят до процедурата по преместване и правата и задълженията на кандидатите, се вземат надлежно под внимание в посочените договорености.

Член 12

Докладване

Въз основа на информацията, представена от държавите членки и от съответните агенции, на всеки шест месеца Комисията докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение.

Въз основа на информацията, предоставена от Италия и от Гърция, Комисията докладва на Съвета на всеки шест месеца и относно изпълнението на пътните карти, посочени в член 8.

Член 13

Влизане в сила

1. Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. То се прилага до 17 септември 2017 г.

3. То се прилага спрямо лицата, пристигнали на територията на Италия или на Гърция считано от 16 септември 2015 г. до 17 септември 2017 г., както и за кандидатите, които са били пристигнали на територията на тези държави членки от 15 август 2015 г. нататък.

Съставено в Брюксел на 14 септември 2015 година.

За Съвета
Председател
J. ASSELBORN
